

EKSPERIMENTALNO MODELIRANJE V ENERGETSKEM STROJNÌŠTVU

UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS

Predmet:	EKSPERIMENTALNO MODELIRANJE V ENERGETSKEM STROJNÌŠTVU
Course title:	EXPERIMENTAL MODELING IN POWER ENGINEERING
Članica nosilka/UL Member:	UL FS

Študijski programi in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semestri	Izbirnost
Strojništvo, tretja stopnja, doktorski	Energetske, procesne in okoljske inženirske znanosti (smer)		Celoletni	izbirni

Univerzitetna koda predmeta/University course code:	0033447
Koda učne enote na članici/UL Member course code:	7202

Predavanja /Lectures	Seminar /Seminar	Vaje /Tutorials	Klinične vaje /Clinical tutorials	Druge oblike študija /Other forms of study	Samostojno delo /Individual student work	ECTS
90					160	10

Nosilec predmeta/Lecturer:	Marko Hočevar
-----------------------------------	---------------

Izvajalci predavanj:	Matevž Dular, Marko Hočevar
Izvajalci seminarjev:	
Izvajalci vaj:	
Izvajalci kliničnih vaj:	
Izvajalci drugih oblik:	
Izvajalci praktičnega	

usposabljanja:

--

Vrsta predmeta/Course type: Izbirni predmet /Elective course

Jeziki/Languages:	Predavanja/Lectures:	Angleščina, Slovenščina
	Vaje/Tutorial:	Angleščina, Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**Prerequisites:**

Veljajo splošni pogoji za doktorski študij.	General prerequisites for the third level studies.
---	--

Vsebina:

- Osnovni koncepti merilnih metod;
- Merilna negotovost sestavljenih merilnih sistemov
- Zajemanje merilnih signalov in digitalizacija v sestavljenih merilnih sistemih
- Pogoste merilne napake in kako jih odpravimo
- Uvod v eksperimentalno modeliranje
- Enostavni regresijski modeli
- Druge regresijske metode
- Merilne tehnike in orodja na področju energetskega strojništva
- Obnašanje merilnih sistemov na področju energetskega strojništva
- Snovanje eksperimentov in analiza na izbranih primerih
- Analiza regresijskih modelov

Content (Syllabus outline):

- Basic concepts of measurement methods;
- Measurement uncertainty of combined measurement systems.
- Measurement signal acquisition and digitization in combined measurement systems.
- Frequent measurement errors and how to avoid them;
- Introduction to experimental modelling;
- Simple linear regression models;
- Other regression models;
- Measurement techniques and tools in power engineering;
- Behaviour of measurement systems in power engineering;
- Experimental design and analysis of selected examples;
- Analysis of regression models;

Temeljna literatura in viri/Readings:

- [1] B. Širok , B. Blagojević, P. Bullen: Mineral wool : production and properties. Cambridge: Woodhead, 2008. X, 185 str., ilustr.
- [2] B.Širok, M.Dular, B.Stoffel: Kavitacija. 1. natis. Ljubljana: i2, 2006. 164 str.

- [3] Douglas C. Montgomery: Design and analysis of experiments. John Wiley & Sons, INC, 5th Edition, 2001, 684 str.
- [4] Richard S. Figliola, Donald E. Beasley: Theory and Design for Mechanical Measurements. John Wiley & Sons, Inc., 4th Edition, 2005, 560 str.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študenti:

- se v uvodnem delu seznanijo z znanji iz področja merilnih metod, ki se uporabljajo na področju energetskega strojništva. Te vsebine se nadgradijo z predstavljivo novejših metod za spremjanje časovno in krajevno variabilnih veličin. Predstavljene so metode računalniško podprtne vizualizacije, LDA anemometrije, PIV metode, HW anemometrija itd.
- spoznajo postopke, ki na osnovi meritev procesnih spremenljivk in različnih numeričnih multiregresijskih metod oblikujejo fenomenološke zakonitosti na opazovanem področju.
- spoznajo se z vsebinami predmeta, ki so posvečene modelnim raziskavam, kjer se rezultati le-teh prenašajo na izvedbene rešitve.
- seznanijo se s postopki kombiniranega numeričnega modeliranja, dopoljenega z eksperimentalno dobljenimi konstitucijskimi relacijami in robnimi pogoji.
- se v zaključnem delu usmerijo preko aplikacij na modelne raziskave turbinskih strojev, modelne raziskave v energetskem strojništvu.

Kompetence:

- Študent osvoji v okviru predmeta znanja na visokem znanstvenem in strokovnem nivoju.
- Na predmetnem področju bo usposobljen za izvirno znanstveno raziskovalno delo.
- Njegove kompetence bodo vsebovale:

Objectives and competences:

Goals:

- In the introductory part of the course, students get acquainted with knowledges from the field of measurement methods, which are applied in power engineering. This is further complemented with the introduction of up-to-date methods for acquisition of time- and spatially variable quantities. Presented are the methods of computer-aided visualization, laser-Doppler anemometry, particle image velocimetry, hot-wire anemometry, etc.
- Students learn procedures, based on measurements of process variables and several numerical multi-regression methods, which form phenomenological principles on observed processes.
- A substantial part of the course is dedicated to model research, where students learn how gained results can be transferred to the real end-product.
- Students acquire the knowledge of combined numerical modelling complemented with empirically gained constructive relations and experimental boundary conditions.
- In the later part of the course, students deal with applications of model research in turbine engines as well as of model research in production processes.

Competences:

- The student acquires knowledges on a high scientific and technical level during the course.
- The student will be qualified for genuine scientific research activities within the mentioned scientific field.
- His/her competences will include:

<p>poznavanje literature iz področja, poznavanje odprtih relevantnih problemov, sposobnosti planiranja in izvajanja raziskovalnega dela do končnega cilja raziskav.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osvoji različne eksperimentalne metodologije na področju energetskega strojništva. - Usposobljen je za izvajanja meritev in analiz rezultatov na procesih pretvorbe energij na hidro in termoenergetskih sistemih. - Osvoji različne eksperimentalne metode na mikro in makro nivoju in je usposobljen za izvajanja analiz na kompleksnih - več parametričnih sistemih. - Usposobljen je za oblikovanja fenomenoloških modelov na osnovi eksperimentalnih rezultatov. 	<p>knowledge of the relevant literature, knowledge of relevant and current problems, ability to plan and perform scientific work up to the end goal of its research activities.</p> <ul style="list-style-type: none"> - The student will also master diverse experimental methodologies within power engineering. - He/she will be qualified to carry out measurements and analyses of results in the processes of energy
--	--

Predvideni študijski rezultati:

- Študent osvoji v okviru predmeta znanja na visokem znanstvenem in strokovnem nivoju.
- Na predmetnem področju bo usposobljen za izvirno znanstveno raziskovalno delo.
- Njegove kompetence bodo vsebovale: poznavanje literature iz področja, poznavanje odprtih relevantnih problemov, sposobnosti planiranja in izvajanja raziskovalnega dela do končnega cilja raziskav.
- Osvoji različne eksperimentalne metodologije na področju energetskega strojništva.
- Usposobljen je za izvajanja meritev in analiz rezultatov na procesih pretvorbe energij na hidro in termoenergetskih sistemih.
- Osvoji različne eksperimentalne metode na mikro in makro nivoju in je usposobljen za izvajanja analiz na kompleksnih - več parametričnih sistemih.

Intended learning outcomes:

- The student acquires knowledges on a high scientific and technical level during the course.
- The student will be qualified for genuine scientific research activities within the mentioned scientific field.
- His/her competences will include: knowledge of the relevant literature, knowledge of relevant and current problems, ability to plan and perform scientific work up to the end goal of its research activities.
- The student will also master diverse experimental methodologies within power engineering.
- He/she will be qualified to carry out measurements and analyses of results in the processes of energy

- Uspособljen je za oblikovanja fenomenoloških modelov na osnovi eksperimentalnih rezultatov.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, laboratorijske vaje, seminarsko delo, e-izobraževanje, konzultacije. Seminarsko delo v čim večji meri navezujoče se na področje doktorskega raziskovanja. Študij z uporabo priporočene literature.

Learning and teaching methods:

Lectures, laboratory practice & seminar work, e-education, consulting. The seminar work is related, as much as possible, to the student's doctoral research field. Study on a recommended literature basis.

Načini ocenjevanja:**Delež/
Weight****Assessment:**

Način(ustni izpit, seminarsko delo, projekt) -naloge (30%) - projektni seminar (50%) -ustno izpraševanje (20%)

Method (oral examination, seminar work, project): • assignments (30%) • project seminar (50%) • oral examination (20%)

Reference nosilca/Lecturer's references:**prof. dr. Marko HOČEVAR**

MALNERŠIČ, Aleš, DULAR, Matevž, ŠIROK, Brane, OBERTI, Roberto, HOČEVAR, Marko. Close-range air-assisted precision spot-spraying for robotic applications : aerodynamics and spray coverage analysis. Biosystems engineering, 2016, vol. 146, str. 216-226

PEČNIK, Boštjan, HOČEVAR, Marko, ŠIROK, Brane, BIZJAN, Benjamin. Scale deposit removal by means of ultrasonic cavitation. Wear, 2016, vol. 356/357, str. 45-52

KRAŠEVEC, Boris, ŠIROK, Brane, BIZJAN, Benjamin, HOČEVAR, Marko. Fibre density distribution in a layer of glass wool. European journal of glass science and technology. Part A, Glass technology, 2015, vol. 56, nr. 5, str. 145-152

PEČNIK, Boštjan, ŠTURM, Roman, HOČEVAR, Marko, DULAR, Matevž, ŠIROK, Brane. Cavitation erosion of the calcium carbonate deposits. International journal of microstructure and materials properties, 2015, vol. 10, nr. 5/6, str. 445-462

BIZJAN, Benjamin, ŠIROK, Brane, HOČEVAR, Marko, ORBANIĆ, Alen. Ligament-type liquid disintegration by a spinning wheel. Chemical Engineering Science, 2014, vol. 116, str. 172-182